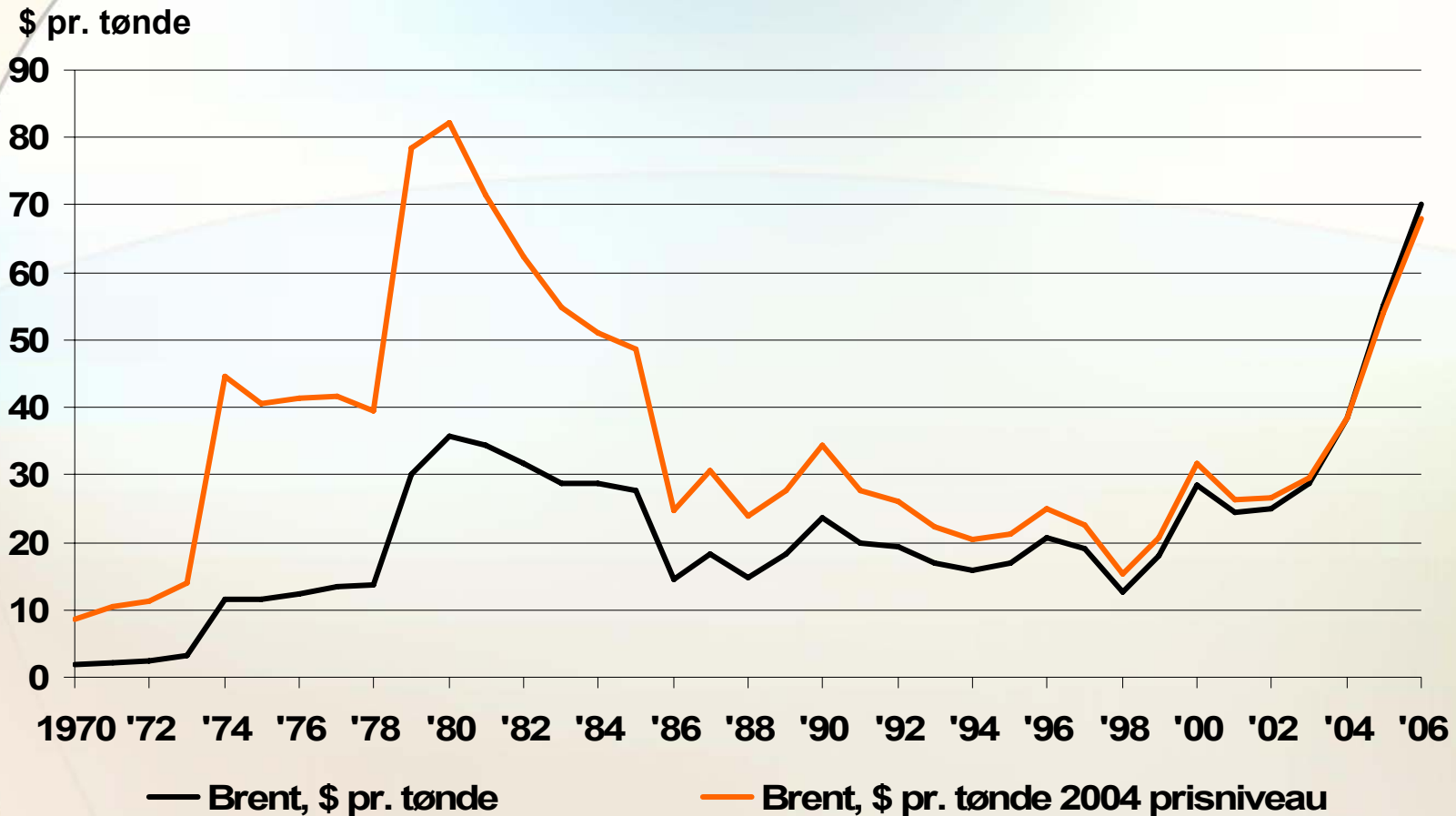

Fremtidens danske energisystem

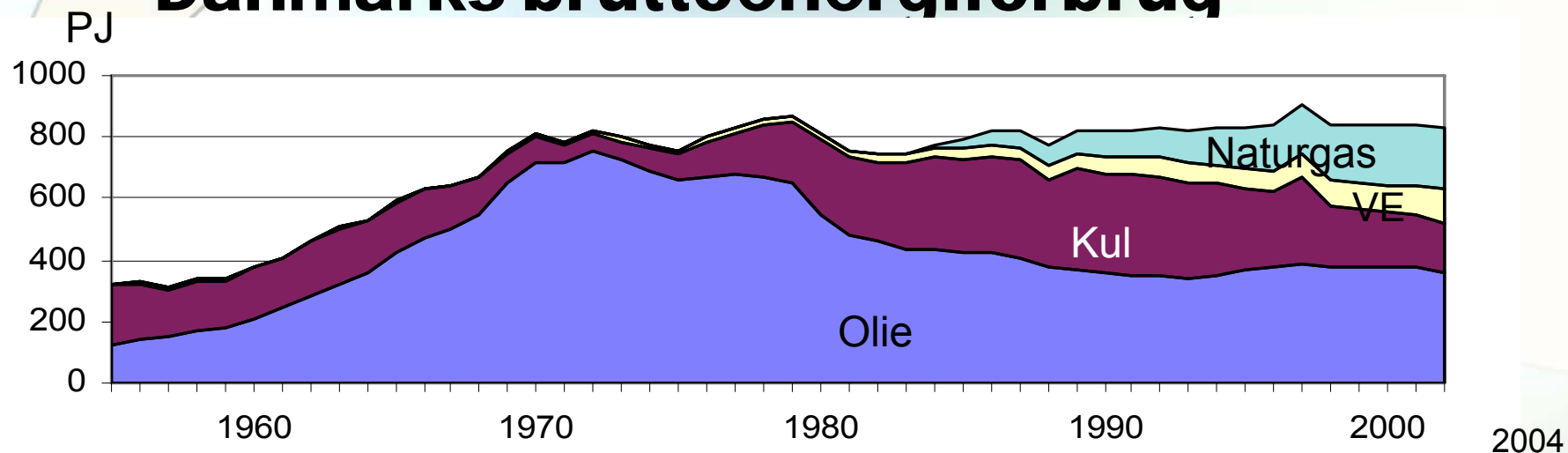
v. Helge Ørsted Pedersen
Ea Energianalyse

Spotmarkedspriser på råolie

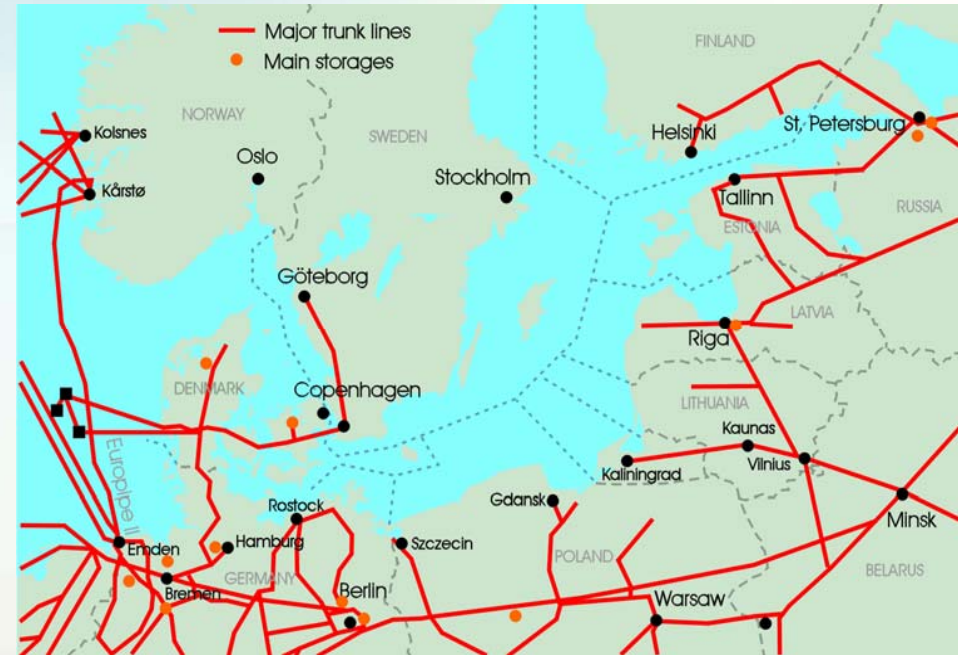
* Priserne for 2006 dækker alene første halvår

Danmarks bruttoenergiforbrug

<i>Energipolitik</i>	Forsyningssikkerhed + Økonomi + Miljø + Klima		+ Beredskab
		Infrastruktur	Liberalisering Organisation
Marked	Energi- og varmeplanlægning	Marked	+ Rammer
	National	→	International
<i>Selvforsyning</i>	0 %		145 %
<i>BNP</i>	100		150
<i>Fjernvarme</i>	0,7 mio. boliger		1,5 mio. boliger
<i>Teknologiekspor</i>		5 mia. kr.	39 mia. kr.

Infrastruktur

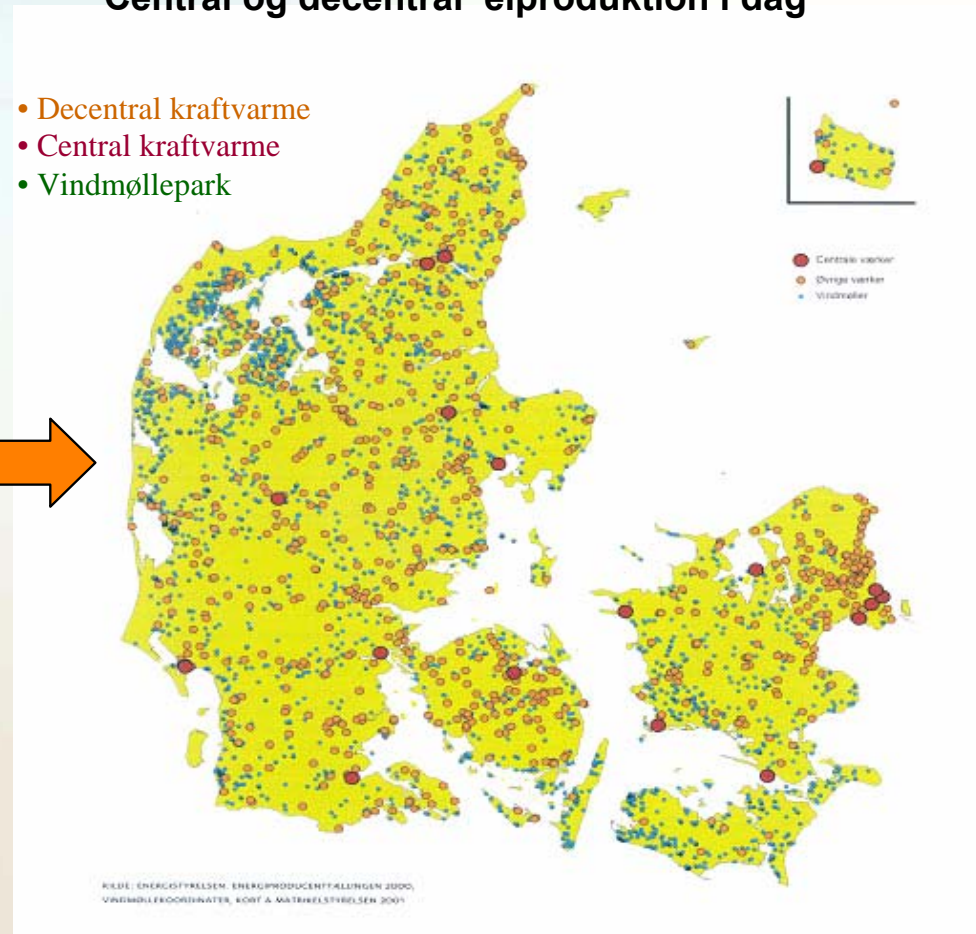

Energipolitik har fremmet central og decentral kraftvarme i DK

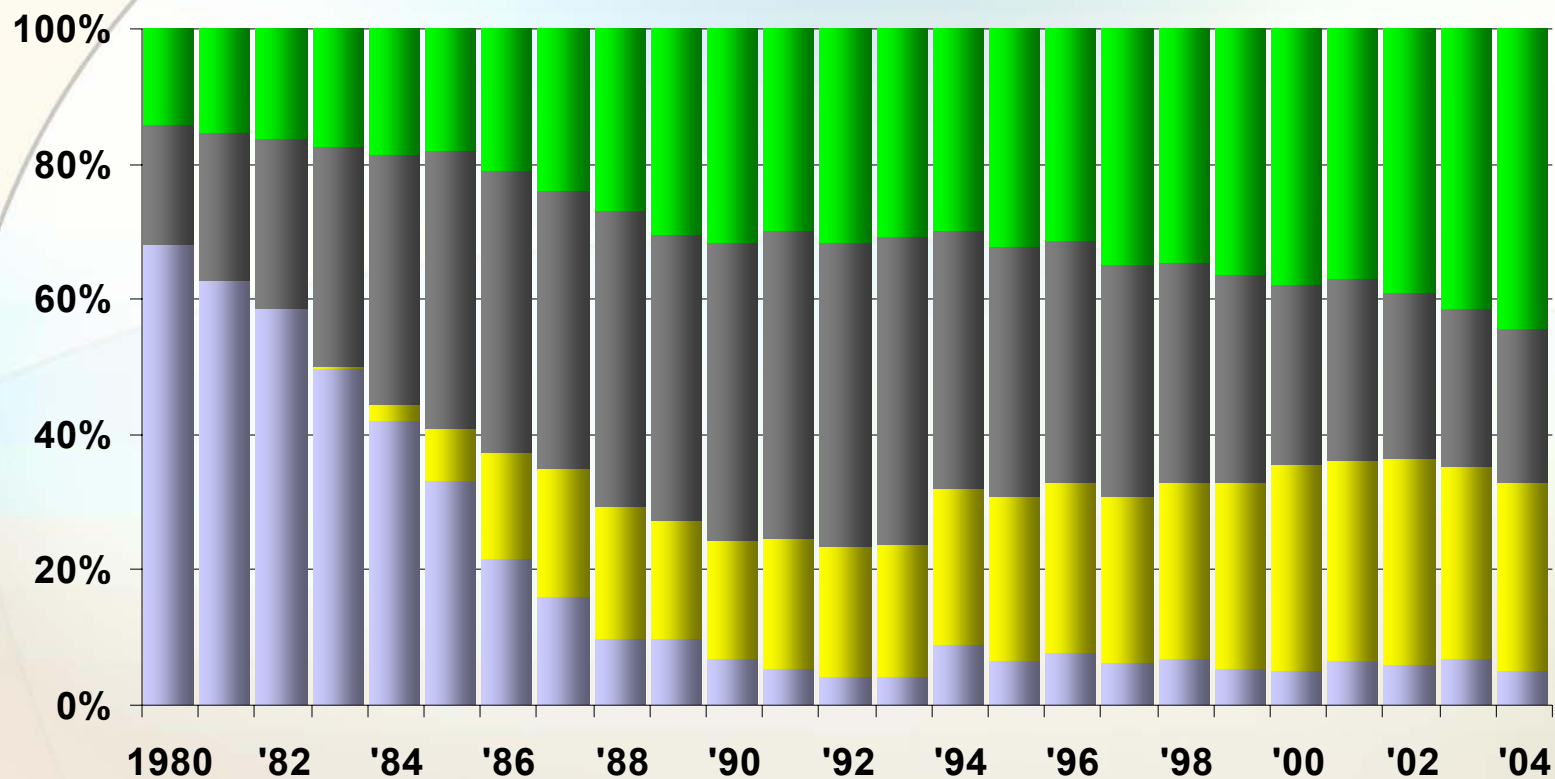
Central elproduktion in midt-80'erne

Central og decentral elproduktion i dag

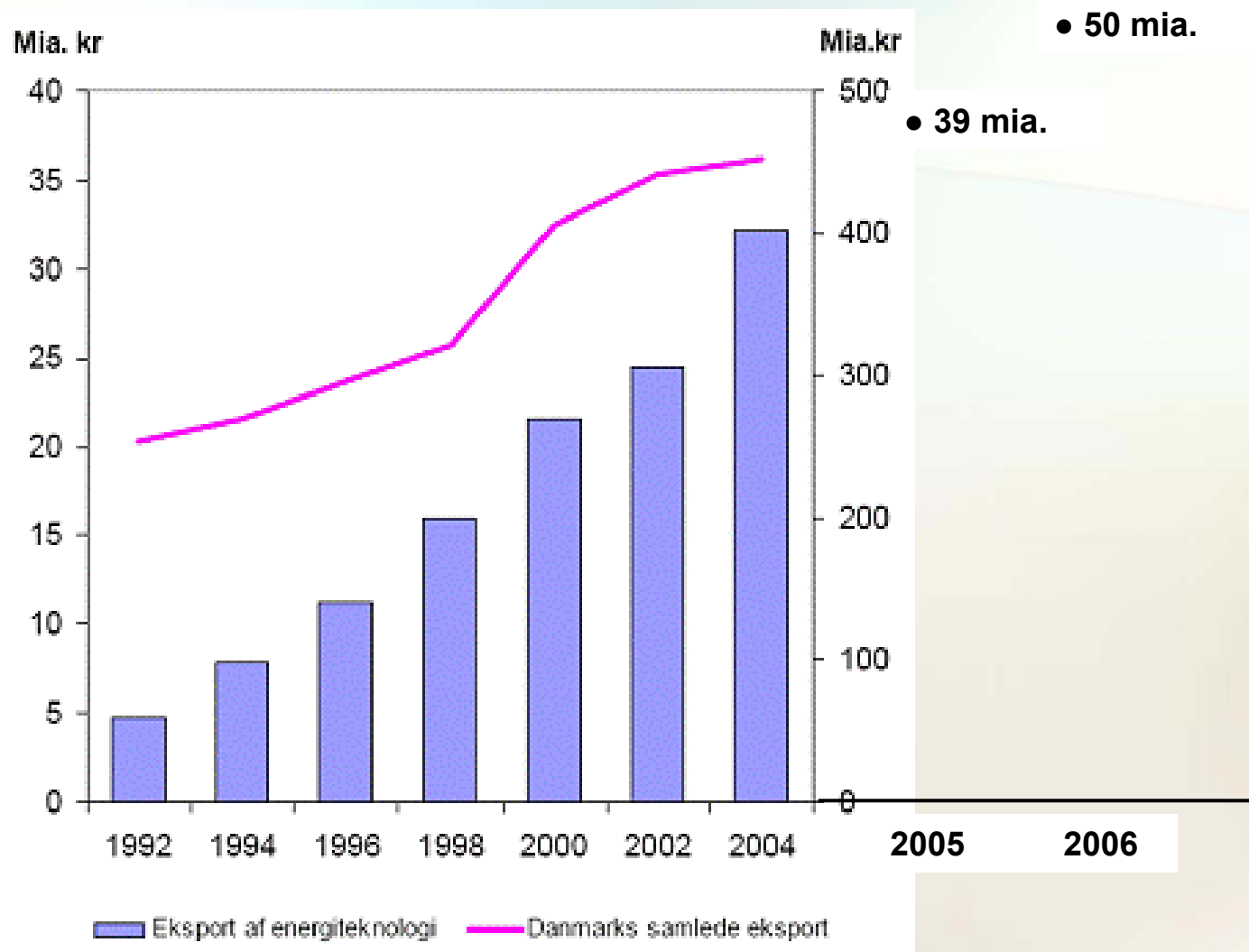
Brændselsforbrug til fjernvarmeproduktion

Kilde: Energistyrelsen **■ Olie** **■ Naturgas** **■ Kul** **■ Anden vedvarende energi mm.**

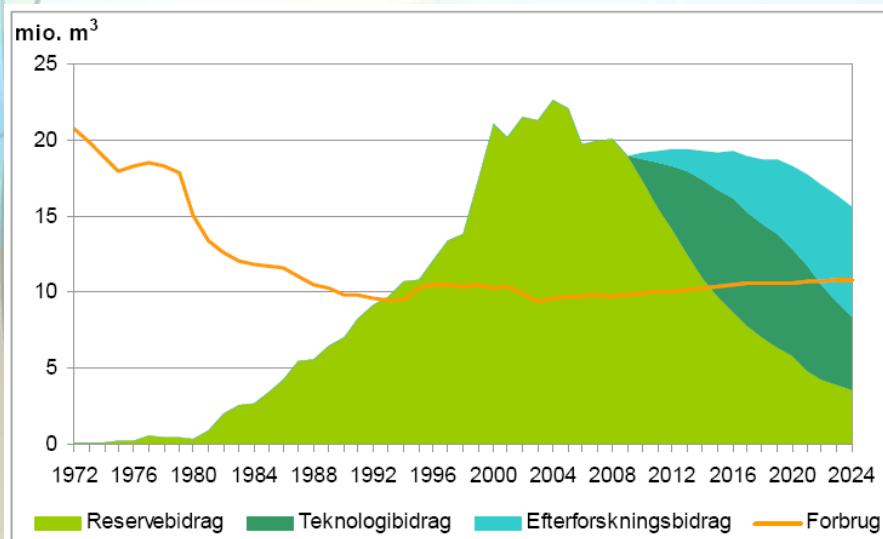
Hovedparten af fjernvarmen produceres som kraftvarme (73%), men der er også et betydelig bidrag fra affald (10%) og biomasse (8%) (Dansk Fjernvarme, 2005).

Danmarks samlede eksport og eksport af energiteknologi

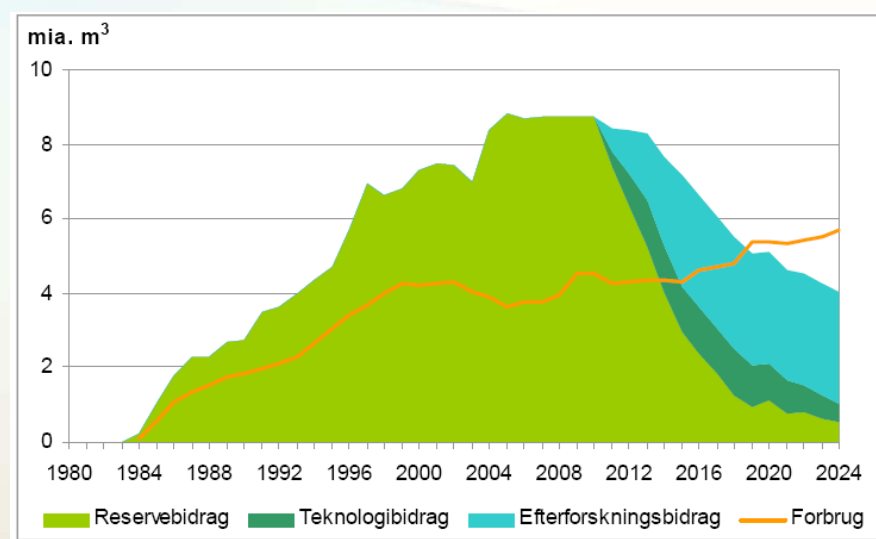

Olje- og gassressourcer i Nordsøen

Dansk olieproduktion og -forbrug

Dansk naturgasproduktion og -forbrug

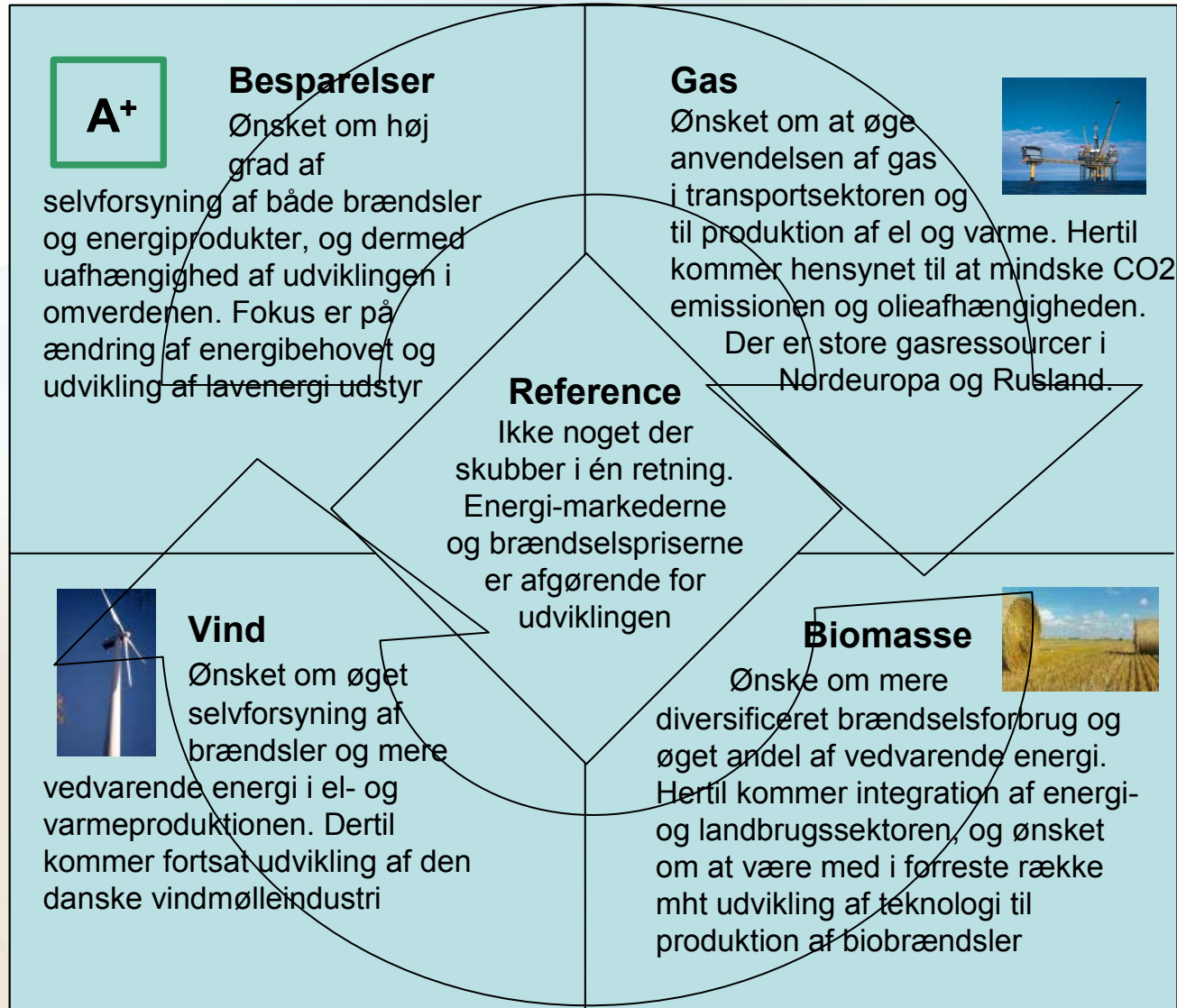

Kilde: Sammenfattende baggrundsrapport for Energistrategi 2025

Teknologirådet

- Når den billige olie slipper op
- Energiteknologi som vækstområde
- Det fremtidige danske energisystem
  - Fremtidspanel
  - Styre- og arbejdsgruppe
  - Høringer
  - Rapport om scenarier

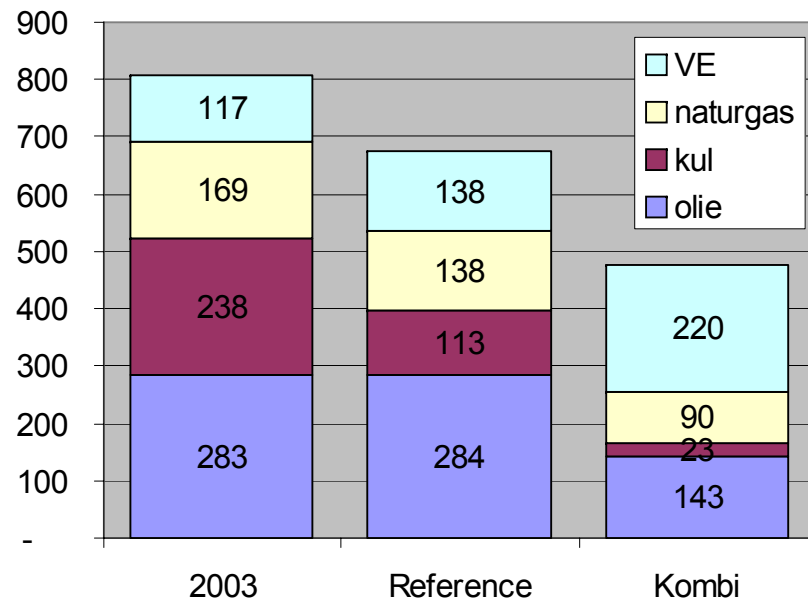
Kombi-scenariet

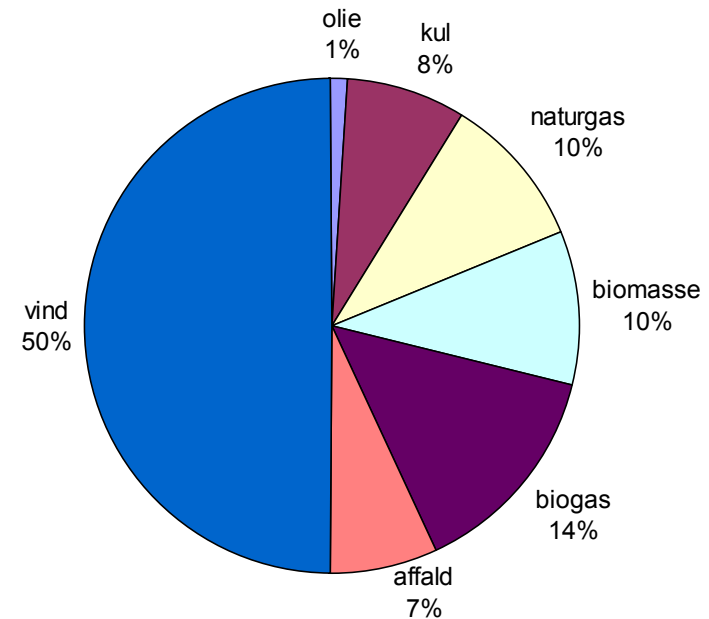
Kombi-scenariet

CO₂-udslip: 50 % i 2025 i forhold til 1990
Olieforbrug: 50 % i 2025 i forhold til 2004

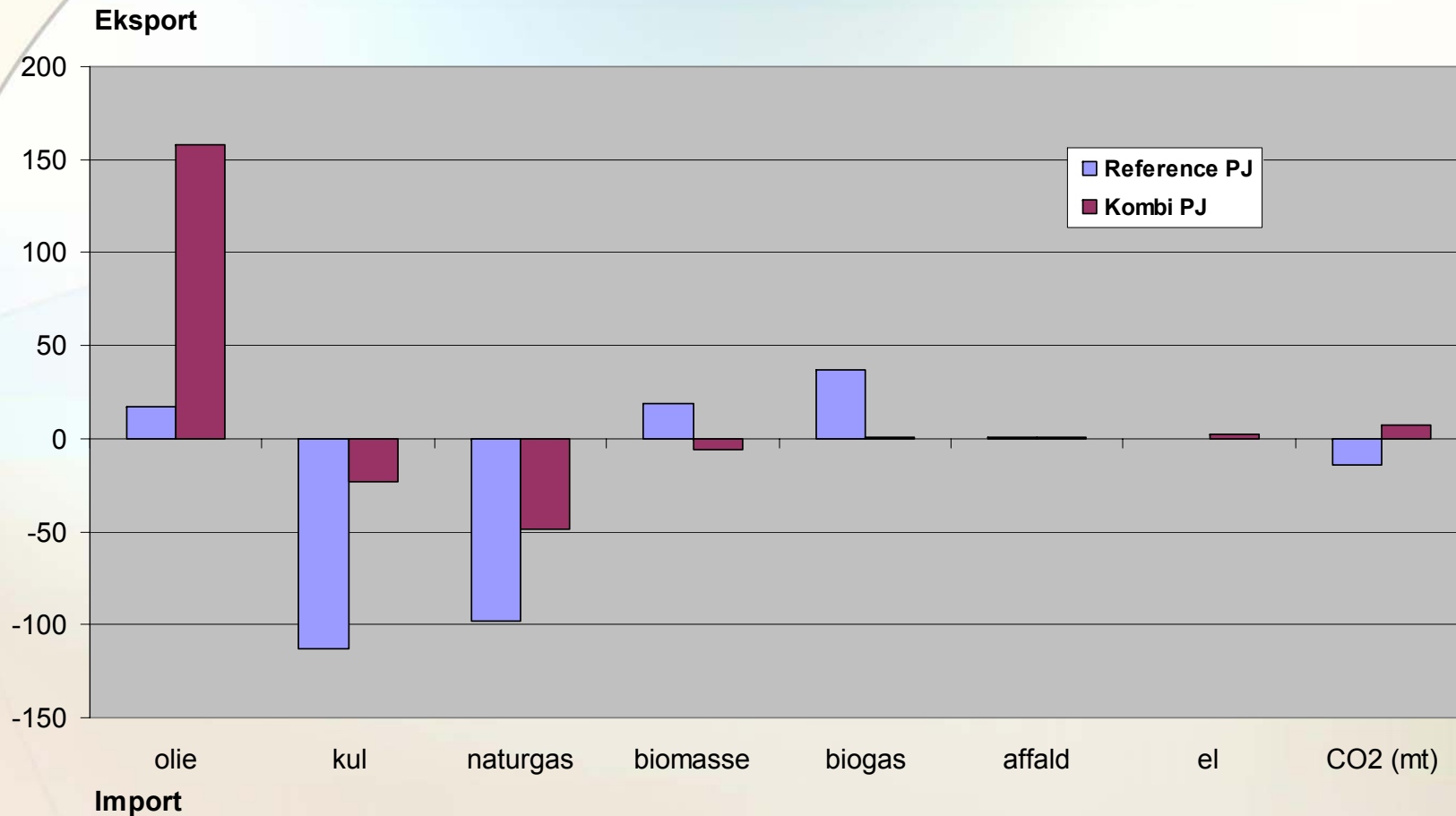
Fordeling af brændselsforbrug

Elproduktion fordelt på brændsler

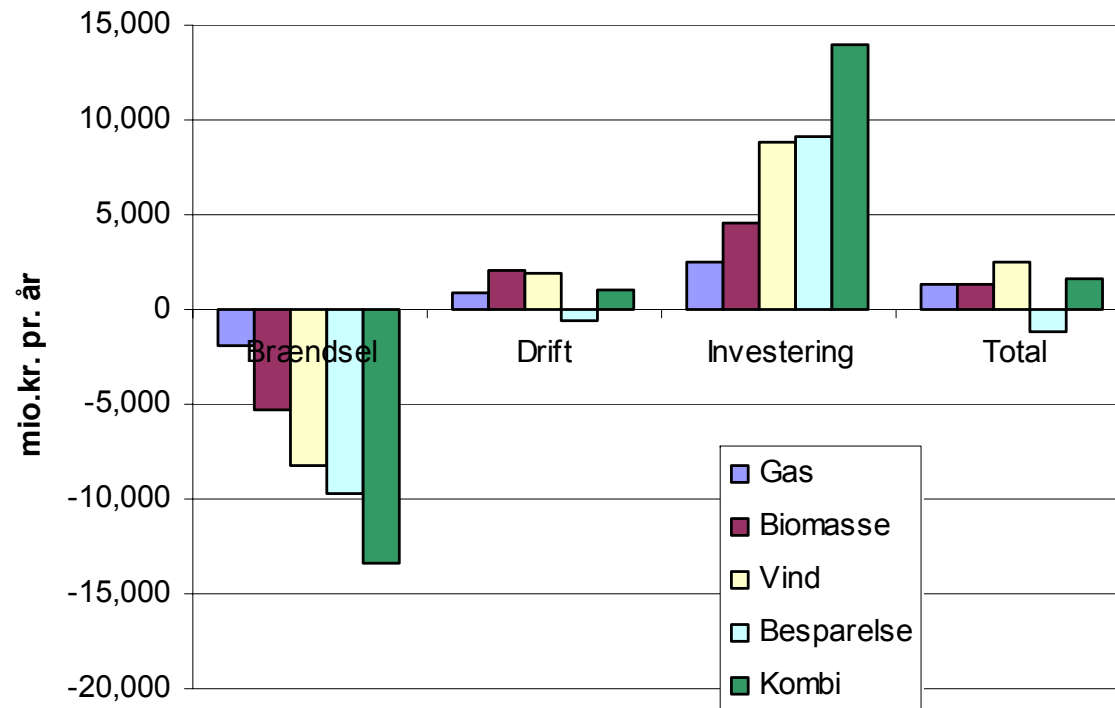
Energibalance (- underskud og + overskud)

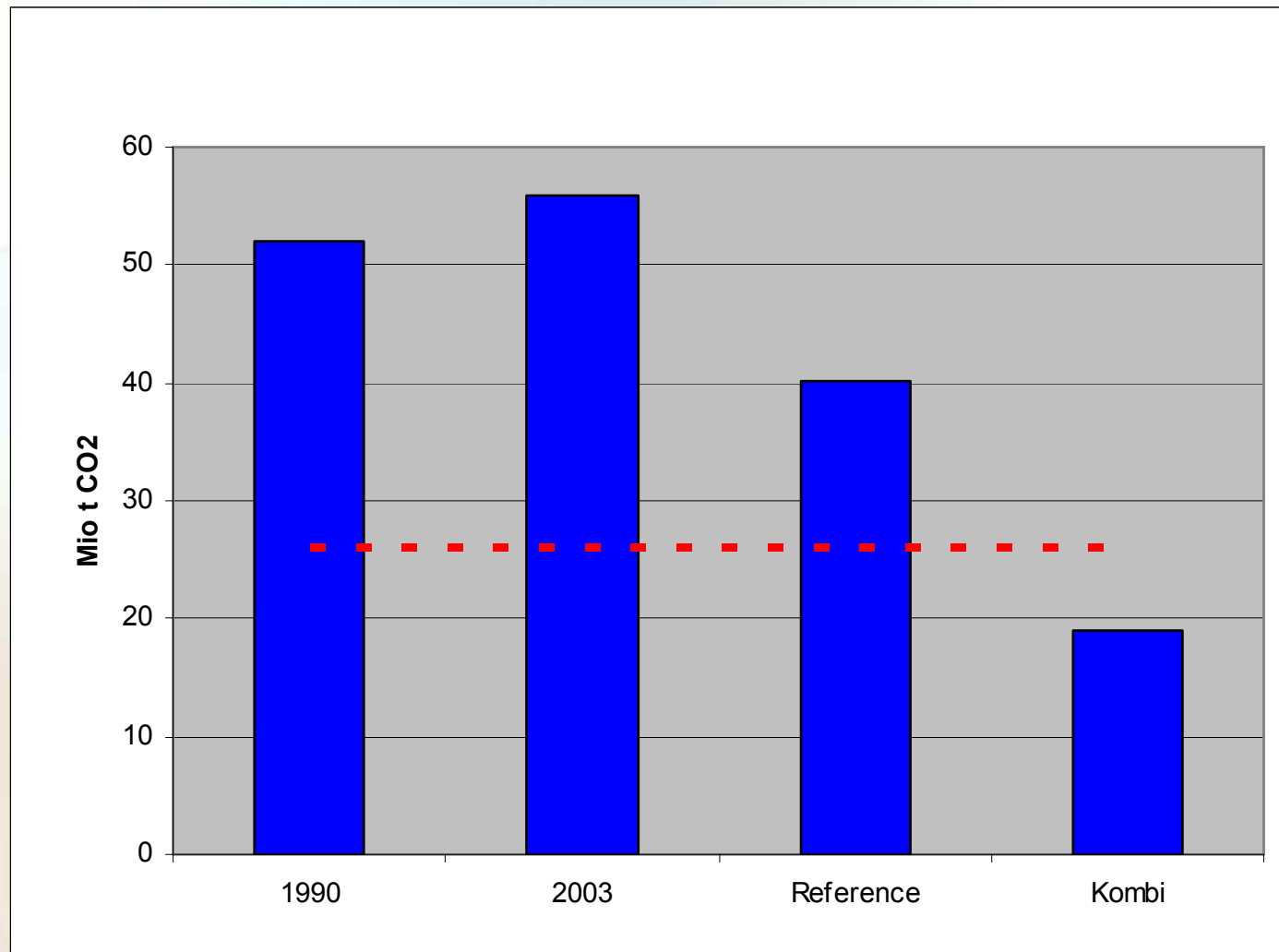
Import og eksport af energi i 2025, PJ (Danmarks produktionspotentiale minus indenlandsk brændselsforbrug). Import af CO₂-emission betyder, at Danmark skal reducere yderligere for at holde sig inden for den tildelte kvote eller købe kvoter i udlandet. Eksport betyder, at Danmark kan sælge kvoter til udlandet.

Økonomi

Ann. ekstraomkostninger

CO₂-udledning

Tiltag - forsyning

- Biogas: Fuld udnyttelse af DK potentiale
- Biomasse: Fuld udnyttelse af DK potentiale (halm, træaffald)
- Vindkraft: ca. 2000 MW havvindmøller (en park hvert andet år)
- Effektive gas og kulkraftværker
- Varmepumper til indpasning af vindkraft
- Infrastruktur: vindmøller, fremtidens energisystem

Tiltag - besparelser

- Nulenergihuse fra 2015
- Efterisolering af eksisterende byggeri (reduktion af energiforbrug fra 14 l/m² til 10 l/m²)
- Effektive apparater
- Udfasning af olie til varme/proces-formål i industri
- Olie erstattes med biomasse/varmepumper i husholdninger
- Infrastruktur: fjernvarme og naturgasnet

Tiltag - transport

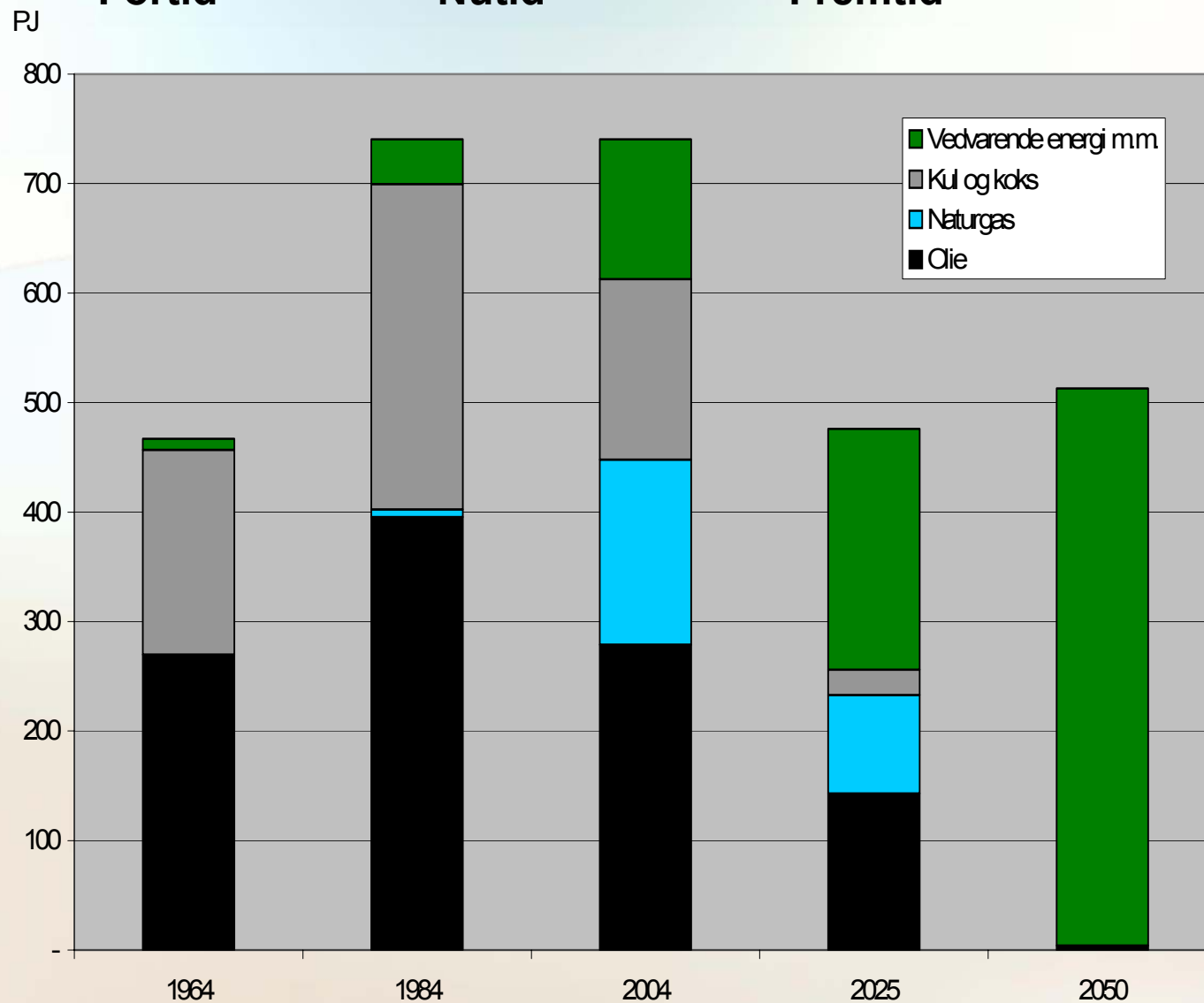
- 25 % forbedring af energieffektiviteten i transport
- Nye transportbrændsler:
  - 10 % ethanol
  - 15 % el (i plug-in hybridbiler, elbiler)
  - 5 % biodiesel
  - Brint og naturgas i offentlig transport
- Overflytning fra bil til bus, tog og cykel/gå
  - Bilers andel af persontransportarbejde falder fra 76 % til 67 %
- Infrastruktur: brint, naturgas, el

Ny energipolitik?

- EU
  - Grønbog → Energistrategi 2007
    - Forsyningssikkerhed
    - Energieffektivitet
    - Vedvarende energi
- Danmark
  - Hørings svar til Grønbogen
    - Teknologirådet
    - Energipolitisk Udvalg
    - Regeringen
  - National energistrategi
  - Klimapolitik
- Norden og Baltikum

Bruttoenergiforbrug

Fortid – Nutid – Fremtid

Proces

- Virkemidler

- Danmark
- EU
- Globalt

Teknologirådet:
Workshops

- Aktører

- Konsensus?

- Slutrapport medio 2007

Danske forslag til "En samlet energipolitik for Europa"

Energieffektivisering

- Bindende sparemål på 1,15 pct. p.a. for EU 2017 -> (2025)
Potentiale på 20 pct.
- Produkter: minimumsnormer, energimærkning
- Bygninger: renovering, bygningsdele, nybyggeri -> lavenergi
- Transport: min. krav 140 -> 120 -> 100 g CO₂/km 2020. Dæk: 5 pct.

Vedvarende energi

- 15 pct. VE i EU i 2015. 20 - 25 pct. i 2025

Markedsbaserede ordninger

Indre marked for el og gas

- Plan for el og gas net. Havvindmølle-plan for EU

Samlede energihandlingsplaner – konsekvensvurderinger

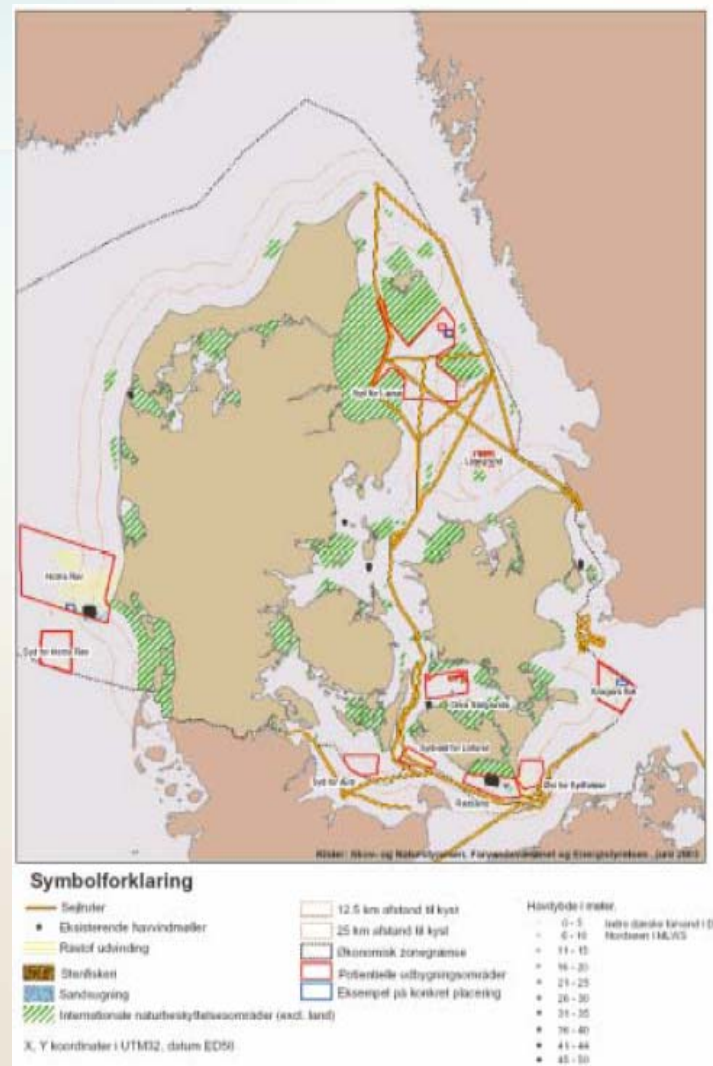
EU's eksterne energirelationer

Målrettet forskningsindsats og teknologisk udvikling

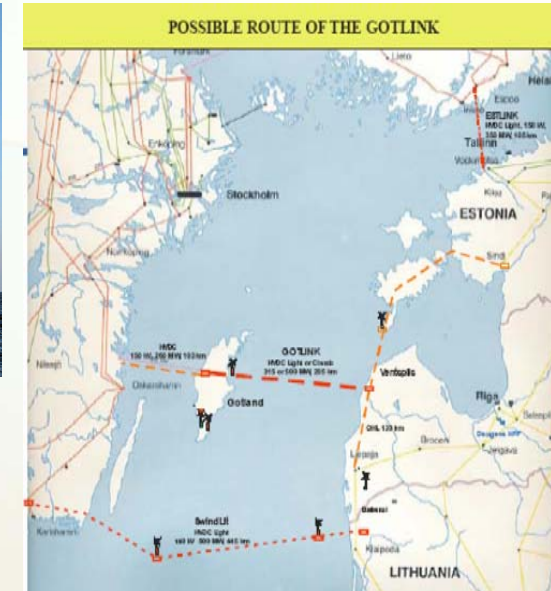
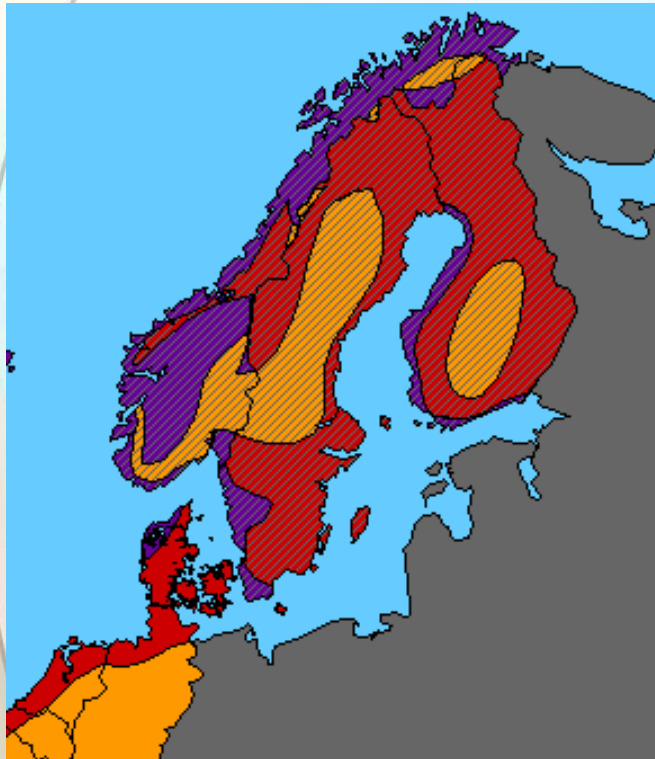
- Midler til VE + effektivitet fordobles. Biobrændsler

Potentielle havmølleområder

- Udvalg – analyse af havmølleplaceringer og netplanlægning
- Planlægningsudvalg for vindmøller på land (kommuner - stat)
- Udpegning af demonstrations-områder

Nordiske vindperspektiver

Sverige: Mål på 10 TWh vind-el inden for 10-15 år (~ 5000 MW on-shore).

Norge: Mål på 20 TWh nævnt for 2020 (~ 6000 MW). Teoretisk potentiale på 1000 TWh

Finland: Mål på 3000 MW nævnt for 2020 (~ 6000 MW on-shore)

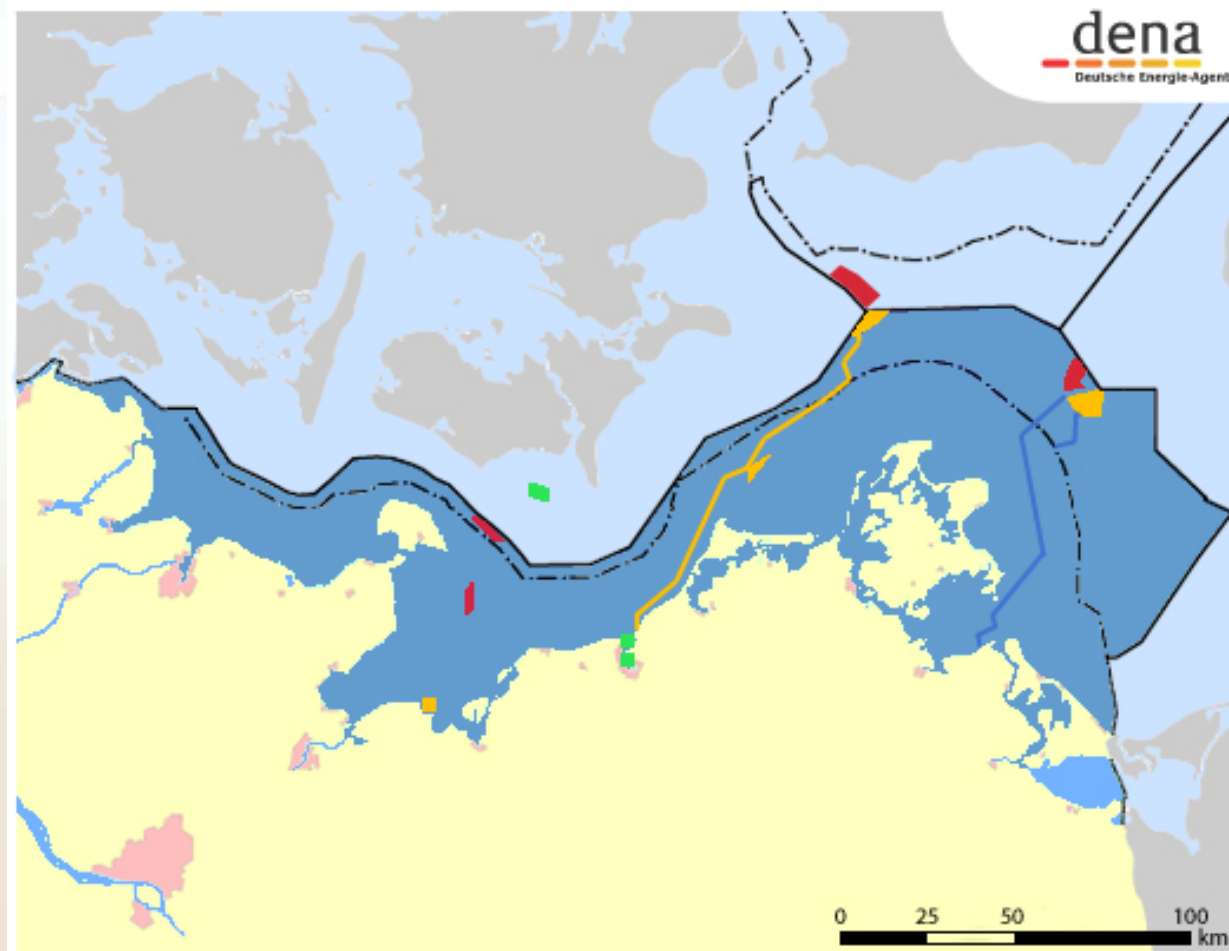
Tyske havmølleplaner

- Østersøen

Potentiale:
4.500 MW

Tyske planer ifølge
DENA-studie:
20.000 MW
(Nordsø + Østersø)

Baltic Sea

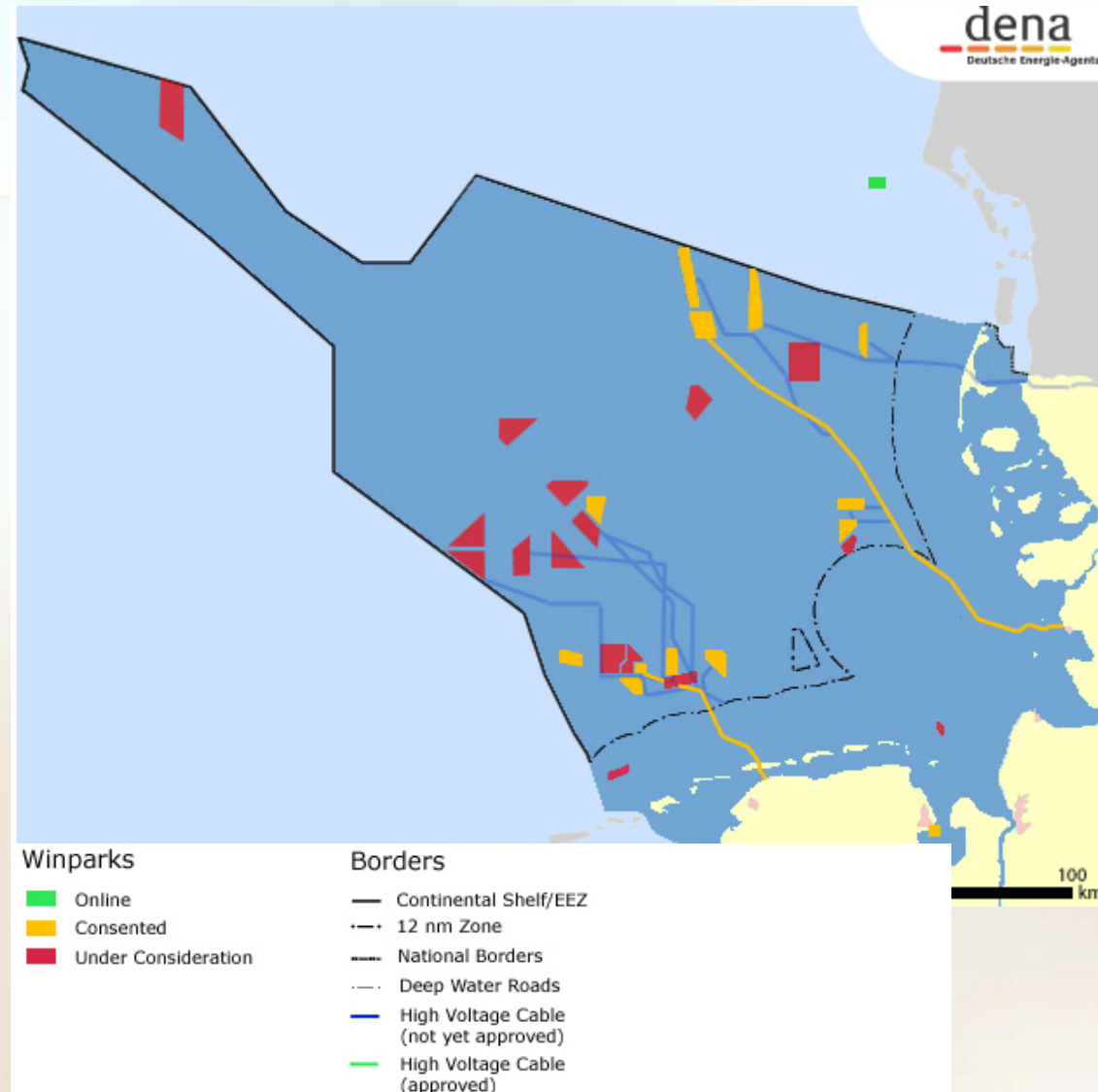

Tyske havmølleplaner

- Nordsøen

Potentiale:
37.000 MW

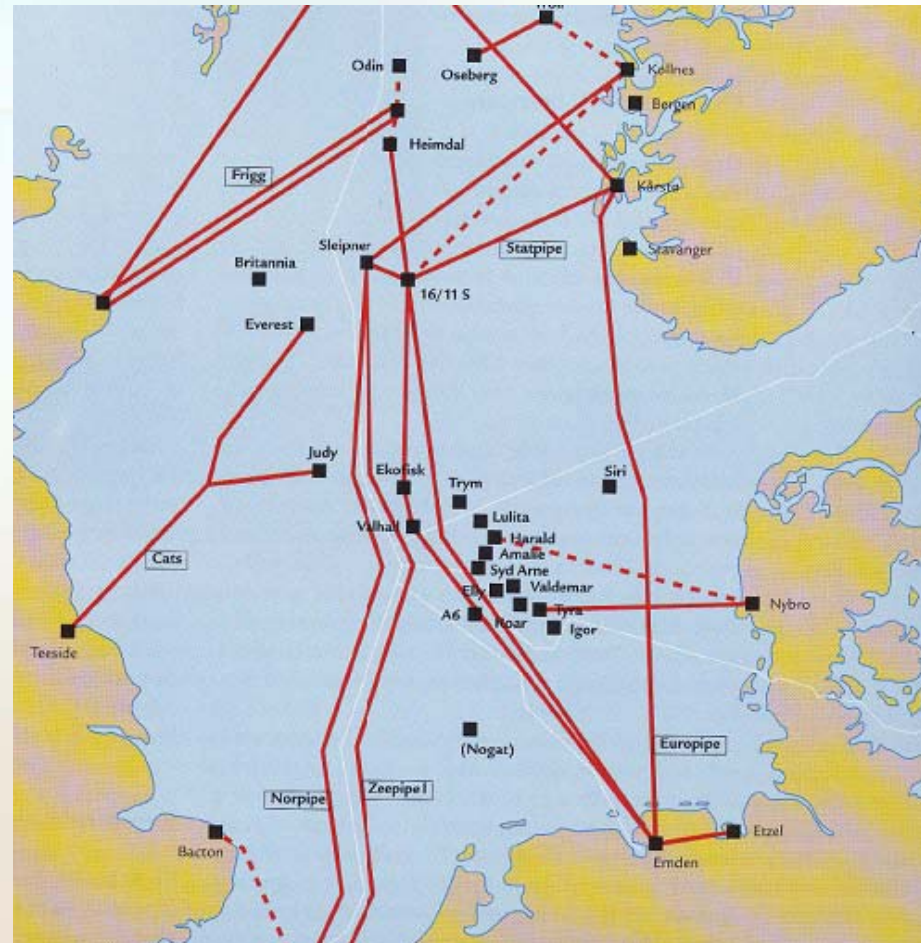
Tyske planer ifølge
DENA-studie:
20.000 MW
(Nordsø + Østersø)

Olie og gas i Nordsøen

Energiforbruget til olie/gasudvinding forventes at stige fra 30 PJ i dag til 70 PJ i 2025, fordi en høj indvindingsgrad kræver meget energi (olie/gassektoren i Nordsøen er ikke medtaget i modelanalyser)

Kan platformene forsynes med vindkraft?

Energiforbrug i danske bygninger

